

Forslag til Rådets afgørelse om deltagesregler for virksomheder, forskningscentre og universiteter gældende under gennemførelsen af Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram 2002-2006 (Euratom)

(2002/C 75 E/23)

KOM(2001) 725 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 6. december 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse 2002-2006 (Euratom) som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum, i det følgende benævnt »rammeprogrammet 2000-2006«, er vedtaget ved Rådets afgørelse. Betingelserne for finansieringstilskud fra Fællesskabet bør suppleres med andre bestemmelser, der fastsættes i overensstemmelse med traktatens artikel 7.
- (2) Disse bestemmelser bør fastsættes i en sammenhængende og gennemskuelig tekst, hvor der tages fuldt hensyn til målsætningerne for og særtrækkene ved de virkemidler, der er fastlagt i bilag III til særprogrammet vedrørende kerneenergi, Rådets afgørelse, for at sikre en optimal gennemførelse.
- (3) Deltagesreglerne for virksomheder, forskningscentre og universiteter bør give mulighed for at tage hensyn til, hvilke forsknings- og uddannelsesaktiviteter, herunder demonstrationsaktiviteter, der er tale om. De kan desuden variere efter, om deltagerne er hjemmehørende i medlemsstater, associerede kandidatstater, andre associerede stater eller tredjelande, og efter deltagernes juridiske form, dvs. om det drejer sig om nationale organisationer, internationale organisationer af europæisk interesse eller andre internationale organisationer, eller sammenslutninger af deltagere.
- (4) Ved gennemførelsen af forskningsaktiviteter under rammeprogrammet bør grundlæggende etiske principper overholdes, herunder principperne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og det bør samtidig tilstræbes, at kvinderne kommer til at spille en større rolle i forskningen, samt at oplysningen af og dialogen med offentligheden forbedres.
- (5) I overensstemmelse med rammeprogrammet 2002-2006 bør der i forbindelse med spørgsmålet om tredjelandes

retlige enheders deltagelse tages hensyn til målene for internationalt samarbejde som bl.a. omhandlet i traktatens artikel 101.

- (6) Internationale organisationer, der har til opgave at udbygge samarbejdet på forskningsområdet i Europa, og som bidrager til realiseringen af det europæiske forskningsrum, fordi et flertal af deres medlemmer er medlemsstater og associerede stater, bør tilskyndes til at deltage i rammeprogrammet 2002-2006.
- (7) Det Fælles Forskningscenter (herefter benævnt FFC) deltager i indirekte aktioner for forskning og teknologiudvikling på lige fod med retlige enheder, der er etableret i en medlemsstat.
- (8) Rammeprogrammets aktiviteter bør gennemføres på en måde, som tilgodeser Fællesskabets finansielle interesser og sikrer, at de beskyttes —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

KAPITEL I

INLEDENDE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

I denne afgørelse fastsættes regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i forskning, der gennemføres i henhold til Det Europæiske Atomfællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse (2002-2006) som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum (i det følgende benævnt »rammeprogrammet 2002-2006«).

Artikel 2

Definitioner

I denne afgørelse gælder følgende definitioner:

- a) »Indirekte aktion«: en FTDU-aktivitet, der udføres af en eller flere deltagere ved brug af et af virkemidlerne under rammeprogrammet 2002-2006.
- b) »FTDU-aktivitet«: en aktivitet inden for forskning og teknologiudvikling, herunder en demonstrationsaktivitet, samt en uddannelsesaktivitet, som angivet i bilaget til rammeprogrammet 2002-2006.

- c) »Budget«: et overslag over de fornødne ressourcer og udgifter til gennemførelse af en indirekte aktion.
- d) »Konsortium«: samtlige deltagere i samme indirekte aktion.
- e) »Kontrakt«: en aftale om tilskud, der har til formål at gennemføre en indirekte aktion, og som etablerer rettigheder og forpligtelser i forholdet mellem Fællesskabet og deltagerne i den indirekte aktion.
- f) »Retlig enhed«: enhver fysisk person eller enhver juridisk person, der er oprettet i overensstemmelse med den for dens etableringssted gældende nationale ret, fællesskabsretten eller international ret, og som har juridisk personlighed og i eget navn har fuld rets- og handleevne.
- g) »Associeret stat«: en stat, der er part i en international aftale indgået med Fællesskabet, i henhold til eller på grundlag af hvilken den bidrager finansielt til en del af eller hele budgettet for rammeprogrammet 2002-2006.
- h) »Associeret kandidatstat«: en associeret stat, som Fællesskabet har anerkendt som kandidat til tiltrædelse af Den Europæiske Union.
- i) »Europæisk Økonomisk Firmagruppe (EØFG)«: enhver retlig enhed, der er oprettet i overensstemmelse med Rådets forordning (EØF) nr. 2137/85 ⁽¹⁾.
- j) »Virkemidler«: Fællesskabets indirekte interventionsmåder som fastsat i bilag III til særprogrammet vedrørende kerneenergi.
- k) »Uregelmæssighed«: enhver overtrædelse af en fællesskabsbestemmelse eller forsømmelse af en kontraktlig forpligtelse, som kan tilskrives en retlig enheds handling eller undladelse, der skader eller kunne skade De Europæiske Fællesskabers almindelige budget eller budgetter, der forvaltes af De Europæiske Fællesskaber, ved afholdelse af en uretmæssig udgift.
- l) »International organisation«: en retlig enhed, der er fremkommet ved en anden sammenslutning af stater end Fællesskabet, er oprettet ved en traktat eller en tilsvarende akt, har fælles organer, og har en status som international juridisk person, der er forskellig fra dens medlemsstater.
- m) »International organisation af europæisk interesse«: en international organisation, hvor flertallet af medlemmerne er EF-medlemsstater eller associerede stater, og hvis hovedformål er at bidrage til at styrke det videnskabelige og teknologiske samarbejde i Europa.
- n) »Deltager«: en retlig enhed, der medvirker i en indirekte aktion og har rettigheder og forpligtelser over for Fællesskabet i henhold til denne afgørelse eller kontrakten.
- o) »Tredjeland«: en stat, som hverken er en medlemsstat eller en associeret stat.

Artikel 3

Uafhængighed

1. To retlige enheder skal i forbindelse med denne afgørelse betragtes som indbyrdes uafhængige, når der ikke foreligger noget afhængighedsforhold mellem dem. Der foreligger et afhængighedsforhold, når den ene retlige enhed direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse over for den anden, eller den ene retlige enhed er omfattet af samme direkte eller indirekte bestemmende indflydelse som den anden. Bestemmende indflydelse kan blandt andet skyldes:

- direkte eller indirekte besiddelse af mere end 50 % af de udstedte aktier i en retlig enhed efter disses pålydende værdi eller af stemmeflertallet af denne enheds aktionærer eller interessenter
- direkte eller indirekte besiddelse, faktisk eller retligt, af beslutningsmagten i en retlig enhed.

2. Den omstændighed, at offentlige holdingselskaber, institutionelle investorer eller venturekapitalselskaber og -fonde direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af de udstedte aktier i en retlig enhed efter disses pålydende værdi eller stemmeflertallet af denne enheds aktionærer eller interessenter, bevirker ikke i sig selv, at der foreligger et afhængighedsforhold.

3. Den omstændighed, at det samme offentlige organ har ejendomsret til eller fører tilsyn med flere retlige enheder, bevirker ikke i sig selv, at der foreligger et afhængighedsforhold.

KAPITEL II

VIRKEMIDLER

Artikel 4

Ekspertisenet

1. Målet for ekspertisenettene er at styrke den videnskabelige og teknologiske ekspertise i Fællesskabet gennem en gradvis og varig integration af den forskningskapacitet, der findes eller er ved at opstå både på nationalt og på regionalt plan. Nettene har hver især til formål at skaffe mere viden på et bestemt område ved at samle en kritisk kompetencemasse i nettet. Deres aktiviteter vil normalt være tværfaglige og rettes i almindelighed mod langsigtede målsætninger; de sigter ikke mod forud fastsatte præcise resultater i form af produkter, processer eller tjenesteydelser.

2. Med det formål at skabe virtuelle ekspertisecentre opstiller deltagerne et fælles aktivitetsprogram, hvori de inddrager en stor del af eller alle deres forsknings- eller uddannelsesressourcer og -aktiviteter på området. Et forskningslaboratorium eller -institut eller et forskerhold, der er medlem af et net, får i givet fald af den retlige enhed, som det henhører under, tilstrækkelig handlefrihed til, at dette bliver muligt.

⁽¹⁾ EFT L 199 af 31.7.1985, s. 1.

Det fælles aktivitetsprogram fokuseres på forsknings- og uddannelsesaktiviteter og skal desuden omfatte integrationsaktiviteter og formidling af ekspertise uden for nettet, som beskrevet i bilag III til Rådets afgørelse om særprogrammet vedrørende kerneenergi. Den årlige ajourføring af det fælles aktivitetsprogram, der foretages efter aftale med Kommissionen, kan omfatte omlægning af visse aktiviteter eller lancering af nye.

Artikel 5

Integrerede projekter

1. Formålet med integrerede projekter er at styrke Fællesskabets konkurrenceevne og fremme løsningen af vigtige samfundsproblemer gennem mobilisering af en kritisk masse af ressourcer og kompetencer hentet inden for forskning, teknologisk udvikling og uddannelse. For hvert integreret projekt defineres det derfor klart, hvilken videnskabelig og teknologisk viden der sigtes mod, og projektet gennemføres med det mål at opnå bestemte resultater, som kan anvendes til produkter, processer eller tjenesteydelser.

2. Integrerede projekter består principielt af et sæt komponenter af forskellig størrelse og opbygning alt efter opgavens art; komponenterne vedrører hver især forskellige dele af den forskning og uddannelse, der skal udføres for at nå de fælles overordnede mål, men integreres i en helhed og gennemføres under stram samordning.

Et integreret projekt omfatter forsknings- eller uddannelsesaktiviteter, herunder demonstration samt forvaltning og nyttiggørelse af viden med det formål at fremme innovation og desuden enhver anden form for aktivitet, der har direkte tilknytning til målene i Rådets afgørelse om særprogrammet vedrørende kerneenergi, som beskrevet i bilag III til den pågældende afgørelse. Samtlige aktiviteter samles i en gennemførelsesplan, der ajourføres en gang om året i forståelse med Kommissionen. Denne ajourføring kan omfatte en omlægning af visse aktiviteter og lancering af nye.

Artikel 6

Specifikke målrettede forsknings- eller uddannelsesprojekter

1. Specifikke målrettede forskningsprojekter kan udformes på en af følgende måder, som også kan kombineres:

- a) Projekter for forskning og teknologisk udvikling, der tager sigte på opnåelse af ny viden enten med det formål i væsentlig grad at forbedre produkter, processer eller tjenesteydelser eller frembringe nye eller for at opfylde andre behov i samfundet og i tilknytning til Fællesskabets politikker.
- b) Demonstrationsprojekter, hvis formål er at påvise levedygtigheden af nye teknologier, som frembyder en

potentielt økonomisk fordel, men som endnu ikke er markedsmodne.

2. Specifikke målrettede projekter vedrørende uddannelse skal fremme en hurtig spredning af ny viden på europæisk plan og bedre integrere nationale aktiviteter.

Artikel 7

Integrerede infrastrukturinitiativer

I integrerede infrastrukturinitiativer indgår der en kombination af aktiviteter, som er væsentlige for både styrkelse og udvikling af forskningsinfrastruktur til brug for levering af tjenesteydelser på europæisk plan. Med henblik herpå skal netsamarbejdsaktiviteterne kombineres med støttevirksomhed eller med forskning, der er en forudsætning for at forbedre den pågældende infrastrukturens ydeevne. Initiativerne skal omfatte formidling af viden til potentielle brugere, herunder også erhvervslivet, ikke mindst små og mellemstore virksomheder.

Artikel 8

Aktiviteter på området menneskelige ressourcer og mobilitet

Aktiviteter på området menneskelige ressourcer og mobilitet gennemføres med sigte på uddannelse, kompetenceudvikling og videnovertagelse. De består i, at der ydes tilskud til aktiviteter, der gennemføres af fysiske personer, af værtsstrukturer, herunder uddannelsesnet, og af forskerhold på højeste ekspertiseniveau.

Artikel 9

Samordningstiltag

Samordningstiltag har som mål at tilskynde til og støtte samordnede initiativer fra forskellige aktører inden for forskning, uddannelse og innovation. De omfatter en række aktiviteter, såsom tilrettelæggelse af konferencer og møder, uddannelseskurser, gennemførelse af undersøgelser, udveksling af personale, udveksling og spredning af god praksis, opbygning af informationssystemer og nedsættelse af ekspertgrupper; de kan efter behov også omfatte støtte til forberedelse, tilrettelæggelse og forvaltning af fælles eller forbundne initiativer.

Artikel 10

Specifik støtte

Specifik støtte bruges til at realisere de målsætninger, der er fastlagt i rammeprogrammet 2002-2006, eller kan medvirke til at forberede nye aktiviteter under Fællesskabets politik for forskning og uddannelse, eller den kan omfatte tilsyn og evaluering. Konkret kan der være tale om konferencer, seminarer, undersøgelser og analyser, videnskabelige priser og konkurrencer på højt niveau, arbejds- og ekspertgrupper, driftsstøtte og formidlings- informations- og kommunikationsvirksomhed, som eventuelt kan kombineres.

KAPITEL III

REGLER FOR DELTAGELSE OG FINANSIERING

Artikel 11

Anvendelsesområde

Reglerne i dette kapitel gælder for retlige enheder, der deltager i en indirekte aktion. De gælder, med mindre andet er fastsat i de særlige regler, der er fastsat i kapitel IV for FTDU-aktiviteter under det udvalgte forskningsområde »forskning i fusionsenergi« i særprogrammet vedrørende kerneenergi.

Artikel 12

Generelle principper

1. Retlige enheder, der deltager i en indirekte aktion, kan modtage EF-tilskud, jf. dog artikel 14 og 15.
2. Retlige enheder etableret i associerede stater kan deltage i indirekte aktioner på lige fod med retlige enheder, der er etableret i en medlemsstat, og med samme rettigheder og forpligtelser som disse, jf. dog artikel 13.
3. FFC kan deltage i indirekte aktioner på lige fod med en retlig enhed etableret i en medlemsstat og med samme rettigheder og forpligtelser som denne.
4. Internationale organisationer af europæisk interesse kan deltage i indirekte aktioner på lige fod med retlige enheder, der er etableret i en medlemsstat, og de udøver samme rettigheder og opfylder samme forpligtelser som disse i overensstemmelse med deres oprettelsesakt.
5. Alt efter de anvendte virkemidlers karakter eller efter, hvilke målsætninger der gælder for FTDU-aktiviteten, kan det i arbejdsprogrammerne til særprogrammerne fastsættes, at kun visse retlige enheder, bestemt ud fra deres aktiviteter eller deres type, kan deltage i en given indirekte aktion.

Artikel 13

Mindsteantal af deltagere og deres etableringssted

1. I arbejdsprogrammerne fastsættes et mindsteantal af deltagere, som er nødvendigt for en indirekte aktion, og disses etableringssted, afhængigt af virkemidlets karakter og FTDU-aktivitetens målsætninger.
2. For ekspertisenettens og de integrerede projekters vedkommende må mindsteantallet ikke være under tre indbyrdes uafhængige retlige enheder etableret i tre forskellige medlemsstater eller associerede stater, hvoraf mindst to skal være medlemsstater eller associerede kandidatstater.
3. Aktiviteter på områderne specifik støtte og menneskelige ressourcer og mobilitet, bortset fra forskeruddannelsesnet, kan gennemføres af én retlig enhed.

Når arbejdsprogrammet fastsætter et mindsteantal, der er større end eller lig med to retlige enheder etableret i lige så mange medlemsstater eller associerede stater, fastsættes dette antal som anført i stk. 4.

4. For så vidt angår andre virkemidler end dem, der er nævnt i stk. 2 og 3, må mindsteantallet ikke være under to indbyrdes uafhængige retlige enheder etableret i to forskellige medlemsstater eller associerede stater, hvoraf mindst én skal være en medlemsstat eller en associeret kandidatstat.

5. Retlige enheder, der er etableret i en medlemsstat eller en associeret stat og består af indbyrdes uafhængige retlige enheder, der opfylder betingelserne i denne afgørelse, og europæiske økonomiske firmagrupper kan deltage alene i en indirekte aktion, forudsat at de er sammensat således, at de betingelser, der er fastsat i stk. 1-4, er opfyldt.

Artikel 14

Deltagelse af retlige enheder fra tredjelande

1. Med forbehold af andre begrænsninger, som kan være fastsat i særprogrammets arbejdsprogram, kan enhver retlig enhed etableret i et tredjeland deltage i FTDU-aktiviteter udover det mindsteantal af deltagere, der er fastsat i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 13, hvis der er åbnet mulighed herfor i forbindelse med en given FTDU-aktivitet, eller hvis deltagelsen er nødvendig for gennemførelsen af den pågældende indirekte aktion.
2. Retlige enheder, der er etableret i et tredjeland, kan modtage EF-tilskud, hvis der er åbnet mulighed herfor i forbindelse med en given FTDU-aktivitet, eller hvis tilskuddet er afgørende for gennemførelsen af den pågældende indirekte aktion.

Artikel 15

Internationale organisationers deltagelse

Andre internationale organisationer end internationale organisationer af europæisk interesse som nævnt i artikel 12, stk. 4 kan deltage i FTDU-aktiviteter på betingelserne i artikel 14.

Artikel 16

Betingelser vedrørende teknisk kompetence og ressourcer

1. Deltagerne skal råde over den viden og tekniske kompetence, der er nødvendig for at gennemføre den pågældende indirekte aktion.
2. Ved indgivelsen af forslag skal deltagerne i det mindste potentielt råde over de ressourcer, der er nødvendige for gennemførelsen af den pågældende indirekte aktion, og angive ressourcernes oprindelse.

Efterhånden som arbejdet skrider frem, skal deltagerne råde over de fornødne ressourcer i den form, de skal bruges i, og i rette tid, således at den pågældende indirekte aktion kan gennemføres.

De fornødne ressourcer til gennemførelsen af en indirekte aktion omfatter menneskelige ressourcer, infrastruktur, finansielle ressourcer og efter omstændighederne immaterielle goder samt andre ressourcer, der stilles til deres rådighed af en tredjepart på grundlag af en forud indgået aftale.

Artikel 17

Indgivelse af forslag til indirekte aktioner

1. Forslag til indirekte aktioner indgives på grundlag af indkaldelser af forslag, som offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* og så vidt muligt formidles bredt i andre medier.

2. Stk. 1 gælder ikke for:

- a) visse tilfælde af specifik støtte til aktiviteter, der udføres af retlige enheder, som udpeges i arbejdsprogrammet
- b) visse tilfælde af specifik støtte til indkøb af en vare eller tjenesteydelse efter reglerne for offentlige indkøbs- og tjenesteydelsesaftaler
- c) specifik støtte, som under hensyn til dens nytte i forhold til målene og det videnskabelige og teknologiske indhold i særprogrammet kan gøres til genstand for tilskudsansøgninger til Kommissionen, hvis denne mulighed er åbnet i særprogrammets arbejdsprogram, og hvis ansøgningen ikke falder ind under et område, der er omfattet af en offentlig indkaldelse af forslag
- d) de former for specifik støtte, der er omhandlet i artikel 19.

3. Forud for forslagsindkaldelser kan der udsendes indkaldelser af interesse-tilkendegivelser for at give Kommissionen mulighed for med større præcision at indkredse og bedømme målsætninger og behov, uden at dette dog foregriber Kommissionens senere beslutninger.

Artikel 18

Evaluering og udvælgelse af forslag til indirekte aktioner

1. Forslag til indirekte aktioner som nævnt i artikel 17, stk. 1 og stk. 2, litra c), evalueres på grundlag af følgende kriterier:

- a) forslagernes relevans for særprogrammets mål
- b) deres videnskabelige og teknologiske kvalitet

c) merudbyttet ved en indsats på fællesskabsplan, herunder forslagernes mobilisering af en kritisk masse af ressourcer, deres forventede virkninger eller deres bidrag til Fællesskabets politik

d) kvaliteten i planen for nyttiggørelse eller formidling af viden, de potentielle virkninger på innovationsområdet og forslagsstillernes evne til at forvalte intellektuel ejendom

e) forslagsstillernes evne til at føre den indirekte aktion til ende, bedømt efter ressourcer, kompetence og organisation.

2. Ved anvendelsen af stk. 1, litra c), tages der også hensyn til følgende kriterier:

a) For ekspertisenettens vedkommende vurderes omfanget og intensiteten af den planlagte integrationsindsats og nettens evne til at fremme ekspertise i en bredere sammenhæng end blot blandt det enkelte nets medlemmer samt udsigterne til en langtidsholdbar integration af nettens forskningskapacitet og ressourcer ud over den periode, hvor der ydes EF-tilskud.

b) For de integrerede projekters vedkommende vurderes det, om ambitionerne i målsætningerne og omfanget af de ressourcer, der afsættes, muliggør væsentlige bidrag til en styrket konkurrenceevne eller til løsning af samfundsproblemer.

c) For de integrerede infrastrukturinitiativers vedkommende vurderes udsigterne for initiativets langtidsholdbarhed ud over den periode, hvor der ydes EF-tilskud.

3. I særprogrammets arbejdsprogram fastlægges det på grundlag af de anvendte virkemidlers karakter eller målene for FTDU-aktiviteten, hvilke af de i stk. 1 nævnte kriterier Kommissionen benytter. Heri præciseres og suppleres disse og de i stk. 2 omhandlede kriterier bl.a. med henblik på bedømmelse af, om forslagene til indirekte aktioner bidrager til at forbedre oplysningen af og dialogen med offentligheden og til at øge kvindernes rolle i forskningen.

4. Forslag til indirekte aktioner, der strider mod grundlæggende etiske principper, bl.a. dem, der er fastslået i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, eller som ikke opfylder betingelserne arbejdsprogrammet eller forslagsindkaldelsen, kan når som helst udelukkes fra evalueringen og udvælgelsen.

Deltagere, der har begået uregelmæssigheder i forbindelse med gennemførelsen af en indirekte aktion, kan når som helst udelukkes fra evalueringen og udvælgelsen.

5. Kommissionen evaluerer og udvælger forslagene til indirekte aktioner efter procedurer, der er gennemskuelige og fair, og som sikrer uvildighed; den fastlægger procedurerne i en evalueringshåndbog, som den offentliggør.

6. Kommissionen evaluerer forslagene med bistand fra uafhængige eksperter, som den udpeger efter reglerne i artikel 19. Ved visse former for specifik støtte, især som anført i artikel 17, stk. 2, benytter den kun uafhængige eksperter, hvis den finder det hensigtsmæssigt.

Artikel 19

Udnævnelse af uafhængige eksperter

1. Kommissionen udnævner uafhængige eksperter med henblik på de evalueringer, der skal foretages i henhold til rammeprogrammet 2002-2006 og særprogrammet, samt den bistand, der er omhandlet i artikel 18, stk. 6, og artikel 26, stk. 1, andet afsnit.

Derudover kan den nedsætte uafhængige ekspertgrupper, som skal rådgive den om gennemførelsen af dens forskningspolitik.

2. Kommissionen udnævner de uafhængige eksperter efter en af følgende procedurer:

- a) Som uafhængige eksperter til at foretage de evalueringer, der er omhandlet i rammeprogrammet 2002-2006, artikel 5, og i særprogrammets artikel 6, stk. 2, udnævner Kommissionen særligt fremtrædende forskere, erhvervsfolk eller politikere med stor erfaring inden for forskning, forskningspolitik eller forvaltning af nationale eller internationale forskningsprogrammer.
- b) Som uafhængige eksperter, der skal bistå med at evaluere forslag til ekspertisenet og integrerede projekter og med at følge de udvalgte og iværksatte projekter, udnævner Kommissionen forskere eller erhvervsfolk på højeste ekspertiseniveau og med international autoritet inden for det relevante fag.
- c) Som uafhængige eksperter ved oprettelse af de grupper, der er nævnt i stk. 1, andet afsnit, udnævner Kommissionen fagfolk med stor og anerkendt viden, kompetence og erfaring på det område eller i de spørgsmål, som arbejdet vedrører.
- d) I andre tilfælde end nævnt i litra a), b) og c) udnævner Kommissionen, med det formål at sikre en afbalanceret inddragelse af forskningens forskellige aktører, uafhængige eksperter med relevant kompetence og viden på de områder, hvor de får stillet opgaver. Med henblik på disse udnævnelser indkalder Kommissionen ansøgninger enten fra enkeltpersoner eller ved henvendelse til forskningsinsti-

tutioner for at etablere lister over egnede personer; hvis den anser det for formålstjenligt, kan den også vælge enhver person, der har den nødvendige kompetence uden at være opført på disse lister.

3. Når Kommissionen udnævner uafhængige eksperter, sikrer den sig, at disse ikke stilles over for en interessekonflikt i forbindelse med det emne, de skal udtale sig om. Med henblik herpå anmoder den eksperterne om at underskrive en erklæring om, at der ingen interessekonflikt foreligger på tidspunktet for deres udnævnelse, og at de forpligter sig til at informere Kommissionen, hvis der skulle opstå en under udførelsen af deres opgaver.

Artikel 20

Kontrakter

1. Om de udvalgte forslag til indirekte aktioner indgås der kontrakter på grundlag af den relevante, af Kommissionen udarbejdede standardkontrakt i overensstemmelse med rammeprogrammet 2002-2006 og med denne afgørelse samt i nødvendigt omfang under hensyntagen til de pågældende virksomheders særlige karakter.

2. I kontrakten fastlægges deltagerens rettigheder og forpligtelser i overensstemmelse med denne afgørelse, herunder navnlig nærmere bestemmelser om fagligt, teknologisk og finansielt tilsyn med den indirekte aktion, om ajourføring af dens mål, om ændring af konsortiets sammensætning og om udbetaling af Fællesskabets tilskud, betingelser, der i givet fald skal være opfyldt, for at de nødvendige udgifter er støtteberettigede.

I kontrakten fastlægges reglerne om formidling og nyttiggørelse af viden og resultater i overensstemmelse med traktatens afsnit II, kapitel 2.

3. For at sikre at Fællesskabets finansielle interesser beskyttes, skal kontrakterne indeholde passende sanktionsbestemmelser.

Artikel 21

Gennemførelse af indirekte aktioner

1. Inden for konsortiet er deltagerne solidarisk ansvarlige for den tekniske gennemførelse af den indirekte aktion i overensstemmelse med kontraktbestemmelserne og konsortiets interne regler.

2. Fællesskabets tilskud til en indirekte aktion udbetales efter kontraktbestemmelserne til den deltager, som konsortiet har udpeget og Kommissionen godkendt.

Denne deltager forvalter EF-tilskuddet i overensstemmelse med konsortiets beslutninger om, hvordan det skal fordeles mellem deltagere og aktiviteter.

3. Med hensyn til hæftelse gælder følgende bestemmelser, medmindre de modificeres i kontrakten med grundlag i virkemidlets karakter og størrelsen af bidraget fra deltagerne:

a) Deltagerne hæfter ubegrænset og solidarisk for anvendelsen af det EF-tilskud, der er blevet tildelt i henhold til stk. 2, andet afsnit, dog ikke for den del af tilskuddet, som de i litra b) omhandlede deltagere har fået tildelt.

b) En deltager, der af retlige eller forskriftsmæssige grunde ikke kan holdes solidarisk ansvarlig, hæfter kun for den del af EF-tilskuddet, som denne deltager har fået tildelt i henhold til stk. 2.

4. Kommissionen gør kun det i stk. 3, litra a), omhandlede ansvar gældende, hvis hverken den forsømmelige deltager eller konsortiet på eget initiativ inden for en rimelig frist har erstattet den skade, Fællesskabet har lidt.

5. Når flere retlige enheder har grupperet sig i en fælles retlig enhed, der handler som enedeltager i overensstemmelse med artikel 13, stk. 5, varetager den fælles retlige enhed de opgaver, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, og er ansvarlig over for Fællesskabet, uanset hvilke aftaler der er indgået mellem de retlige enheder, den består af.

Artikel 22

Fællesskabets finansieringstilskud

Fællesskabet finansieringstilskud kan inden for de grænser, der sættes af Fællesskabets regler for statsstøtte til forskning og udvikling⁽¹⁾ antage tre forskellige former i overensstemmelse med bilaget til denne afgørelse:

a) Støtte til ekspertisenettene ydes som integrationstilskud, hvor beløbet bestemmes af værdien af den kapacitet og de ressourcer, som alle deltagere foreslår skal indgå i nettet. Tilskuddet supplerer de ressourcer som deltagerne sætter ind på at iværksætte deres fælles aktivitetsprogrammer.

Tilskuddet udbetales for gennemførelse af det fælles aktivitetsprogram og på grundlag af de udgifter til gennemførelsen, der ikke bæres af deltagerne selv; udgifterne skal være attesteret af en ekstern revisor eller, for offentlige

retlige enheders vedkommende, af en dertil bemyndiget offentlig ansat.

b) Hvad angår visse aktiviteter på områderne menneskelige ressourcer og mobilitet og specifik støtte, bortset fra de indirekte aktioner, der er nævnt i artikel 17, stk. 2, litra b), kan støtten ydes som et fast beløb.

c) Hvad angår integrerede projekter og de øvrige virkemidler, bortset fra dem, der er nævnt i litra a) og b) og bortset fra de indirekte aktioner, der er nævnt i artikel 17, stk. 2, litra b), ydes støtten som et budgettilskud, der beregnes som en efter aktivitetstype varierende procentdel af det budget, som deltagerne afsætter til gennemførelse af den indirekte aktion.

Det fastsættes i kontrakten, hvilke udgifter der er behov for til at iværksætte den indirekte aktion, og udgifterne skal attesteres af en ekstern revisor eller, for offentlige retlige enheders vedkommende, af en dertil bemyndiget offentlig ansat.

I kontrakten kan der fastsættes gennemsnitssatser pr. udgiftstype eller forud fastsatte beløb og, efter aftale med deltagerne, et beløb pr. aktivitet, der ikke adskiller sig væsentligt fra de faktiske udgifter.

Artikel 23

Ændring af konsortiers sammensætning

1. Uanset hvilket virkemiddel, der arbejdes med, kan et konsortium inden for rammerne af Fællesskabets finansieringstilskud, på eget initiativ eller i medfør af kontrakten, med Kommissionens tilslutning ændre sammensætning og navnlig optage nye retlige enheder, som bidrager til at gennemføre den indirekte aktion.

Bortset fra de i stk. 2 nævnte ændringer udpeger konsortier nye retlige enheder efter de fremgangsmåder, som de finder hensigtsmæssige, eller i overensstemmelse med kontrakten.

2. For ekspertisenet fastlægges det i det fælles aktivitetsprogram og for integrerede projekter i gennemførelsesplanen, hvilke ændringer i sammensætningen af konsortiet der forinden kræver offentliggørelse af en konkurrenceopfordring.

Konsortiet offentliggør indkaldelsen og sikrer, at den formidles bredt via bestemte informationsmedier, herunder på internetsteder om rammeprogrammet 2002-2006, ved annoncering i fagpressen eller i brochurer.

⁽¹⁾ EFT C 45 af 17.2.1996, s. 5.

Konsortiet evaluerer buddene:

- a) ud fra de samme kriterier som dem, der var gældende for evaluering og udvælgelse af den indirekte aktion, fastlagt i overensstemmelse med artikel 18, stk. 3 og 4,
- b) med bistand fra uafhængige eksperter, som det udpeger på grundlag af kriterierne i artikel 19, stk. 2, litra b).

Kommissionen kan i overensstemmelse med stk. 1 modsætte sig en udvidelse af konsortiet med nye deltagere, som det efter denne evaluering stiller forslag om.

Artikel 24

Supplerende finansieringstilskud

Kommissionen kan hævde Fællesskabets finansieringstilskud til en indirekte aktion under dennes gennemførelse for at udvide den til at omfatte nye aktiviteter, der kan medføre inddragelse af nye deltagere.

Dette sker efter indkaldelse af forslag, som eventuelt kun vedrører igangværende indirekte aktioner, efter afslutningen af en evaluering efter reglerne i artikel 18.

Artikel 25

Konsortiers aktiviteter til fordel for tredjeparter

Når et konsortium ifølge kontrakten skal gennemføre alle eller en del af sine aktiviteter til fordel for en tredjepart, sørger det for, at dette bekendtgøres på passende vis og i givet fald i overensstemmelse med kontrakten.

Konsortiet evaluerer og udvælger de anmodninger, som det modtager, efter principperne om gennemskuelse, ligebehandling og uvildighed samt i henhold til kontraktens bestemmelser.

Artikel 26

Teknisk, teknologisk og finansielt tilsyn og revision

1. Kommissionen evaluerer periodisk de indirekte aktioner, som Fællesskabet yder tilskud til; de evalueres på grundlag af aktivitetsrapporter, der også omhandler gennemførelsen af planen for nyttiggørelse eller formidling af viden; deltagerne sender Kommissionen rapporterne som fastsat i kontrakten.

Under tilsynet med ekspertisenettene og de integrerede projekter og i nødvendigt omfang andre indirekte aktioner bistår Kommissionen af uafhængige eksperter, som den udpeger efter bestemmelserne i artikel 19, stk. 2.

2. I overensstemmelse med kontrakten træffer Kommissionen alle foranstaltninger, der kan medvirke til at realisere målene med den indirekte aktion; den tager herunder hensyn til Fællesskabets finansielle interesser, som kan indebære, at den om nødvendigt justerer Fællesskabets finansieringstilskud eller

afbryder en indirekte aktion ved overtrædelse af denne afgørelses bestemmelser eller brud på kontrakten.

3. Kommissionen eller en bemyndiget repræsentant for denne har ret til at foretage teknisk, teknologisk og finansiell revision hos deltagerne for at forvisse sig om, at en indirekte aktion gennemføres eller er blevet gennemført som erklæret af deltagerne og under overholdelse af kontrakten.

4. I medfør af traktatens artikel 160 C, kan Revisionsretten efter sine egne regler kontrollere, hvordan Fællesskabets finansieringstilskud anvendes.

Artikel 27

Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser

Kommissionen sikrer, at De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser under gennemførelsen af indirekte aktioner beskyttes ved effektiv kontrol og ved præventive foranstaltninger samt, hvis der konstateres uregelmæssigheder, ved iværksættelse af sanktioner, der skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til uregelmæssigheden og have afskrækkende virkning som fastsat i Rådets forordning (EF/Euratom) nr. 2988/95 ⁽¹⁾, 2185/96 ⁽²⁾ og 1074/99 ⁽³⁾.

KAPITEL IV

SÆRREGLER FOR DELTAGELSE I FTDU-AKTIVITETER UNDER DET UDVALGTE FORSKNINGSTEMA »FORSKNING I FUSIONSENERGI«

Artikel 28

Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette kapitel gælder for FTDU-aktiviteter under det udvalgte forskningstema »forskning i fusionsenergi«. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem bestemmelserne i dette kapitel og bestemmelserne i kapitel II og III, er det bestemmelserne i dette kapitel, der gælder.

Artikel 29

Procedurer

FTDU-aktiviteter under det udvalgte forskningstema »forskning i fusionsenergi« kan gennemføres på grundlag af de procedurer, der er fastsat inden for følgende rammer:

- a) Associeringskontrakter med medlemsstater, associerede stater eller retlige enheder, der er etableret i de pågældende stater,
- b) Den Europæiske Aftale om Fusionsudvikling (EFDA),
- c) enhver anden multilateral aftale, som Fællesskabet har indgået med associerede retlige enheder,

⁽¹⁾ EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EFT L 210 af 10.8.1999, s. 24.

- d) retlige enheder, som oprettes, efter at det rådgivende udvalg for fusionsprogrammet, som der henvises til i artikel 5, stk. 2 i særprogrammet vedrørende kerneenergi, har afgivet udtalelse,
- e) andre kontrakter af begrænset varighed med ikke-associerede retlige enheder, der er etableret i medlemsstater eller associerede stater,
- f) internationale aftaler om samarbejde med tredjelande, eller enhver retlig enhed, som er etableret ved en sådan aftale.

Artikel 30

EF-tilskud

1. Reglerne vedrørende EF-tilskud til de aktiviteter, som omfattes af associeringskontrakter, som nævnt i artikel 29, litra a), og kontrakter af begrænset varighed, som nævnt i artikel 29, litra e), skal fastlægges i disse kontrakter.

Den årlige basissats for EF-tilskuddet må ikke overstige 20 % af de løbende udgifter i 2003 og falder årligt, så gennemsnitsværdien i løbet af rammeprogrammet 2002-2006 ikke overstiger 15 %.

2. Efter høring af det rådgivende udvalg for fusionsprogrammet, som er nævnt i artikel 5, stk. 2 i særprogrammet vedrørende kerneenergi, kan Kommissionen finansiere:

- a) de kapitalrelaterede udgifter til specifikt definerede projekter, som det pågældende udvalg har givet prioritetsstatus, med en ensartet sats på 35 %,
- b) specifikt definerede multilaterale aktiviteter, der gennemføres under Den Europæiske Aftale om Fusionsudvikling eller af en retlig enhed, der er etableret med dette formål for øje, herunder indkøb.

3. I forbindelse med projekter og aktiviteter, der modtager et tilskud, der ligger over den årlige basisrate, som er nævnt i stk. 1, andet afsnit, har alle retlige enheder, der er nævnt i artikel 29, litra a) til e) ret til at deltage i de eksperimenter, der gennemføres med det pågældende udstyr.

4. EF-tilskud til aktiviteter, der gennemføres inden for rammerne af en international samarbejdsaftale, som nævnt i artikel 29, litra f), fastsættes i denne aftale eller af den retlige enhed, som er etableret i henhold til aftalen.

Fællesskabet kan sammen med retlige enheder, der er associeret til programmet, oprette enhver relevant retlig enhed, som kan styre dets deltagelse i og tilskud til en sådan aftale.

BILAG

FTDU-AKTIVITETER OG EF-TILSKUD OPDELT EFTER VIRKEMIDDELTYPE

Type virkemiddel ⁽¹⁾	FTDU-aktivitet	EF-tilskud ⁽¹⁾
Ekspertisenet	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Integrationstilskud: op til 25 % af værdien af den kapacitet og de ressourcer, som deltagerne foreslår skal indgå i nettet ⁽³⁾
Integrerede projekter	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Budgettilskud: op til 50 % af budgettet ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾
Specifikke målrettede forsknings- eller innovationsprojekter	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Budgettilskud: op til 50 % af budgettet ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾
Aktiviteter på området menneskelige ressourcer og mobilitet	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Budgettilskud: op til 100 % af budgettet ⁽⁴⁾ , i givet fald som et fast beløb
Integrerede infrastrukturinitiativer	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Budgettilskud: alt efter aktiviteternes art, 50-100 % af budgettet ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
Samordningstiltag	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Budgettilskud: op til 100 % af budgettet ⁽⁴⁾
Specifik støtte	— Udvalgte forskningstemaer — Andre aktiviteter inden for nuklear sikkerhed ⁽²⁾	Budgettilskud: op til 100 % af budgettet ⁽⁴⁾ , i givet fald som et fast beløb

⁽¹⁾ Fællesskabet yder finansieringstilskud til et budget bestående af udgifter i tillæg til dem, som deltagerne selv afholder. Dette gælder dog ikke de forslag, der er omhandlet i artikel 17, stk. 2, litra b), hvor tilskuddet dækker en købspris, og heller ikke når tilskuddet er et fast beløb, som Kommissionen har fastsat på forhånd.

Fællesskabet yder 100 % tilskud til disse udgifter. For samordningstiltagenes vedkommende dækker det således op til 100 % af det budget, der er nødvendigt for samordning af de aktiviteter, der finansieres af deltagerne selv.

⁽²⁾ I behørigt berettigede tilfælde.

⁽³⁾ Satsen varierer efter områderne og fastsættes i arbejdsprogrammet. EF-tilskuddet dækker efter additionalitetsprincippet udgifter til det fælles aktivitetsprogram.

⁽⁴⁾ Standardkontrakten vil præcisere, hvilke betingelser der skal være til stede for at visse retlige enheder, især offentlige organer, kan få tilskud på op til 100 % af deres marginalomkostninger.

⁽⁵⁾ Under overholdelse af EF-reglerne for statsstøtte til forskning og udvikling kan tilskudssatserne reguleres efter, om aktiviteterne vedrører forskning eller demonstration, eller efter hvilke andre aktiviteter der iværksættes, f.eks. forskeruddannelse eller forvaltning af et konsortium.

⁽⁶⁾ Et integreret infrastrukturinitiativ skal omfatte netsamarbejde (samordning: op til 100 % af budgettet) og mindst en af følgende andre aktiviteter: forskning (op til 50 % af budgettet) eller specifikke tjenesteydelser (f.eks. tværnational adgang til forskningsinfrastruktur: op til 100 % af budgettet).